

Avskrift

Till länsstyrelsen i Skaraborgs län

Kungl. Maj:t finner efter framställning av stadsfullmäktige i Mariestad i anledning varav utlåtande avgivits den 11 december 1953 av länsstyrelsen i Skaraborgs län den 16 mars 1954 av byggnadsstyrelsen gott att jämlikt 26 § byggnadslagen fastställa att av stadsfullmäktige vid sammanträde den 16 juni 1953 antaget förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Asken m.m. vilket förslag innehåller stadsplanebestämmelser avgivits å en av stadsarkitekterna Per Lagergren den 1 augusti 1953 upprättat sedermera reviderad karta och därtill hörande beskrivning. I samband härmed vill Kungl. Maj:ts anbefalla länsstyrelsen att låta delgiva stadsfullmäktige innehållet i byggnadsstyrelsens utlåtande för vilket ändamål avskrift därav skall överlämnas till länsstyrelsen.

Detta får jag på nådig befallning härigenom varjämte avskrift av byggnadsstyrelsens utlåtande bifogas plankartan, bestämmelseförslaget, och beskrivning förrän med påskrift att de tillhöra Kungl. Maj:ts beslut överlämnas hörjämte för att tillställas vedebörande.

Stockholm den 2 april 1954.

Bestyrkes å tjänstens vägnar

Gerda Söderberg

Sven Andersson

Sven Åmark

Tillhör stadsfullmäktiges protokoll
den 16 juni 1953, § 125.

Åke Gellman
Ordf.

77

KOMMUNIK.-DEPT.

Ink.d. 15 DEC. 1953

BYGGNADSNÄMNDEN
STADSARKITEKTEN

TEL. 1126

Beskrivning och motivering

tillhörande förslag till ändring av stadsplan för del av Mariestad
- kv. Åsken, Alen m.fl. - uppr. den 1 aug. 1952.

Planområdets gränser:

Planområdet begränsas i norr av Stockholmsvägen, i väster och sydväst av järnvägen Mariestad-Moholm och i öster av föreslagen gata utmed Johannesbergs- och idrottsområdets östra och sydöstra gränser.

Gällande plan:

Stadsplan för Mariestad fastställd av Kungl. Maj:t den 17 juni 1932.

Vad revideringen avser:

Revideringen har kommit till stånd för att möjliggöra att den obebyggda delen av planområdet - kv. Åsken, Alen och mellanliggande parkstråk - kan utnyttjas för hyreshusändamål på sätt som står i rimligt förhållande till markens värde. Då planarbetet därvid kommit att beröra Stockholmsvägen och angränsande trafikleder har revideringen utvidgats att omfatta hela den stadsdel som begränsas av Stockholmsvägen, Moholmsbanan och Carlbecksvägen, vilket ansetts vara en lämplig del att lösrycka ur det större plan-sammanhanget.

Föreliggande förslag utgör en revidering i väsentligen nedanstående avseenden:

- 1) Antalet gätuutsläpp på Stockholmsvägen har reducerats, bl.a. genom att Borgmästaregatan och Blombackagatan förenats till gemensamt utsläpp.
- 2) Kv. Åsken, Alen och mellanliggande park har utnyttjats för hyreshusändamål.
- 3) Bebyggelsen utmed Stockholmsvägen har reglerats.
- 4) Parkområde mellan kv. Åsken och Mjölnaren har disponerats för affärer och allm. byggnad - som kompensation härför har kv. Rönnen avsatts som park.

- 5) Carlbecksvägen och Muggebovägen öster om Johannesberg resp. idrottsplatsen har justerats vid Blombackagatan.
- 6) Kungl. Byggnadsstyrelsens anvisningar till planbestämmelser har tillämpats.

Gatunätet

Vid förslagets uppgörande har eftersträvat att ge Stockholmsvägen förbättrad standard och att förenkla och ekonomisera gatunätet i övrigt. Enl gällande stadsplan finnes på berörda sträcka av

Stockholmsvägen 9 gatuutsläpp från söder. Av dessa äro Östra Järnväggsgatan Blombackagatan,

Mariagatan och Carlbecksvägen synnerligen betydelsefulla som, matargator Blombackagatan dessutom som utfart till muggebo och Carlbecksvägen.

Som tillfartsled för tunga trafiken .till Katrinefors. Johannesbergsgatans anslutning till Stockholmsvägen är genom den dåliga sikten synnerligen olämplig ur

trafiksäkerhetssynpunkt. Då denna emellertid ej kan utnyttjas

dubbelsidigt och föreslagen bebyggelse inom kv. Alen får anslutning till Mariagatan har

Johannesbergsgatan slopats utmed kv. Alen Blombackagatans och Borgmästaregatans

anslutningar som enl. gällande plan ligger på inbördes avstånd av 60 m har genom ett

ingrepp i norra delen av kv.. Lönnen kunnat kombineras i en anslutning sitt för

Verkstadsgatan som, så vitt nu kan bedömas, blir den avlastande gatan inom Katthavet. Det

område som begränsas av Stockholmsvägen, Blombackagatan och Mariagatan bildar i förslaget

ett enda kvarter varigenom även Milstensgatan och Lundströmsgatan bortfallit. Önskvärt

hade varit att i detta sammanhang kunna avlasta Viktoriagatan på en parallellgata till Stockholmsvägen men befintlig bebyggelse inom kv. Apeln och Björken omöjliggör detta.

Med hänsyn till den ringa trafiken på Viktoriagatan torde dock bibehållandet av denna ej

utgöra någon större olägenhet. Kvar står således i förslaget endast 5 utsläpp på Stock-

holmsvägen och vid utformandet av dessa anslutningspunkter har såväl motorfordonens

svängningsradier som där befintlig bebyggelse ej utgjort hinder kravet på fri sikt jäml. 33 § i "Lagen om allmänna vägrar" beaktats.

Frågan om breddning av Stockholmsvägen har varit aktuell men då en utredning visat att

befintlig bebyggelse inom Högelidsområdet utgör påtagligt hinder härför har planförfattaren

ansett de oralistiskt att på här berörda avsnitt upptaga Stockholmsvägen till större bredd i

planen än vad förhållanden på andra avsnitt medger.

Föreslagen bebyggelse har emellertid på sträckan mellan Blombackagatan och

Carlbecksvägen indragits från gatulinjen c:a 15 m (i liv med nybyggnad å stg 137 A) varför

planen ej kommer att utgöra något hinder vid ev. framtida breddning. Carlbecksvägen och

Muggebovägen liksom Johannesbergsgatan kommer framledes att bli väsentliga trafikleder

och det har därför synts angeläget att justera förstnämnda gatas sträckning så att skärning

öster om idrottsplatsen sker i rät vinkel. Genom ökad exploatering å ömse sidor om

Mariagatan har denna utöver sin tidigare uppgift som matargata blivit en hårt belastad

bostadsgata. Kravet på parkeringsfiler å gatans ömse sidor har därmed nödvändiggjort

i Mariagatans breddning till 15 m. Parkområdet mellan kv. Aspen och Mjölnaren har utnyttjats

som byggnadsmark och sammanslagits med kv. Aspen varvid Lundströmsgatan bortfallit.

Denna gata finnes efter revideringen endast kvar mellan kv. Linden och Rönnen. Från

Mariagatan fram till Johannesbergsgränsen föreslagen säckgata är avsedd dels som tillfart

till centralgaraget dels som utfart från Johannesberg bebyggelse mellan Stockholmsvägen,

Blombackagatan och Johannesberg.

Ber område är den ena återstående oexploaterade delen av staden öster om Tidan som är

centralt belägen och lämpad för bostadsbebyggelse. Gällande stadsplan medger emellertid

endast bebyggelse i 2 vån å denna mark som dessutom till stor del upptages av det

parkstråk som sträcker sig i nord-sydlig riktning från Vätern över Stockholmsvägen till Östra Järnvägsgatan. Då emellertid tätbebyggelsen inom staden genom den övervägande låga exploateringen fått en bredning som ej står i rimlig proportion till invånarantalet anser planförfattaren att de centrala delar som ännu äro outnyttjade bör exploateras så effektivt som möjligt utan att därför grundtanken i 1932 års stadsplan frångås eller att stadens karaktär av småstad förändras. I denna mening har revideringen vidtagits och 2 vån bebyggelsen har ersatts med hyreshus i 3 och 5 vån som grupperar sig kring en från trafiklederna avskild lekpark. Denna lösning har möjliggjorts därigenom att förutnämnda parkstråk norr om Stockholmsvägen kommer att flyttas österut och förläggas som en brandskyddzon mellan den utvidgade industribebyggelse på Katthavet och bostadsbebyggelsen på Madlyckevägens västra sida. Johannesberg kommer därvid automatiskt att bli fortsättningen på denna zon söder om Stockholmsvägen och parkstråket mellan kv Asken och Ålen kan utnyttjas mer obundet som park inom ett bostadsområde. Den på detta sätt i förslaget redovisade parkmarken har c:a 10 större areal än parkstråket enl. gällande plan. Bebyggelsen kring denna park och inom kvarteret i övrigt utgöres av bostads- och affärshus i 2 vån med inredd vind och 3 vån. Mot Stockholmsvägen har förlagts 3 vån lamellhus vilka öster om stg137 (K. G. Anderssons fastighet) uppdelats i längder om 36 m. motsvarande 2 trapphus. Luckorna mellan husen har gjorts förhållandevis stora för 20 m att möjliggöra inblickar mot parken och ge Stockholmsvägen en mindre sluten prägel. Väster om stg137 A emellertid bef. fastighetsförhållanden nödvändiggjort mer sammanhängande bebyggelse. Utformningen av denna bebyggelse på Stockholmsvägens södra sida har betingats av Drätselkammarens krav på en byggnadstyp lämpad för större affärslägenheter i bottenvån. Man kan därmed göra Stockholmsvägen till en affärsgata och planförfattaren har ansett att denna äffärsbebyggelse gör en avlastande parallellgata överflödig.

Byggnadsrätten å stg 137 A har utvidgats såväl vad beträffar 3 vån byggnaden mot Stockholmsvägen som den bakomliggande verkstadsbyggnaden. Dylig gårdsöverbyggnad har även medgivits vid de sammanhängande lamellhusblocken längre västerut. Den västligast belägna byggnadskroppen inom kvarteret - vid nya utsläppet på Stockholmsvägen - har dragits tillbaka 7 m i förh. till övriga byggnader. Ett motsvarande arrangement kommer i platsbildande syfte att tagas på Stockholmsvägens norra sida.

Ber byggnad är med hänsyn dels till den rymliga förplatsen och angränsande parkeringsplats dels till gårdsöverbyggnaden väl lämpad för biograf eller annat allmänt ändamål. Utmed Blombäckagatan har föreslagits bostadsbebyggelse i 2 vån med inredd vind i överensstämmelse med bef. byggnad å tomt nr 1 i kv. Asken Bebyggelsen väster om Mariagatan utgöres av 11 m lamellhus i 3 vån enbart avsedda för bostäder. Byggnadsblocken har uppdelats i enheter om 18 m motsvarande 1 trapphus. Bebyggelsen inom här berörda kvarteret förutsätter uppfyllnad av tomtmarken i plan med gator. En viss utfyllnad av parken i gräns mot tomtmark blir därmed erforderlig men avsikten är att parkmarken i övrigt skall bibehållas i sitt nuvarande höjdläge. I parkens lägsta punkt placeras med fördel en lekdamm.

Området öster om Mariagatan och norr om Blombäckagatan upptages fn delvis av Ålderdomshemmet som enl ett föreliggande förslag ev kommer att utbyggas mot norr-avståndet till norra tomtgränsen skulle efter denna tillbyggnad bliva endast 10 m d.v.s.de framtida utvidgningsmöjligheterna blir starkt begränsade. Skäl har därför ansetts föreliggande att utöka tomten genom flyttning av norra tomtgränsen 6 - 9 m. Genom att Johannesbergsgatan slopats utökas tomten även 9 m mot öster Byggnadsrätten a den nya tomten har beskrivits så tillvida att ett område av 45 m djup hålles fritt utmed Mariagatan och söder om föreslagen 5 vån bebyggelse. Den obebyggda delen av området norr om Ålderdomshemmet har disponerat för bostadsbebyggelse och närmast Stockholmsvägen har förlagts en service och garagebyggnad. Bostadsbebyggelsen utgöres av 4 st 5 vån punkthus med en bottenyta av 16x18 m motsvarande totalt c:a 80 lägenheter. Vegetationen a Johannesbergsområdet och Ålderdomshemstomten kommer att utgöra bakgrund till punkthusen som förlagts så att

terrängens lutning understrukits och en större fr yta erhållits mot Mariagatan. Nämnda område för garageändamål är avsett utnyttjas så att mot Stockholmsvägen förlägges en servicestation som sammanbygges med en garagelänga (c:a 20 bilar). Tillfarten till denna är avsedd ske söderifrån å den säckgata som framdragits till Johannesbergssområdets gräns. Bebyggelsen utmed Stockholmsvägen inom kv Apeln och Björken. Byggnadsrätten å Tingshustomten är oförändrad i förhållande till gällande plan.

I övrigt har föreslagits 3 vån bebyggelse analogt med bebyggelsen i Stockholmsvägens fortsättning och så motsatta sidan därav Bottenvåningen kan utnyttjas för affärsändamål och i kv. Björken kan lagerlokaler 0 dyl förläggas i medgiven gårdsöverbyggnad. Å tomten nr 1 i kv Björken har med hänsyn till befintliga förhållanden och önskvärdheten att öppna kvarteret mot västersolen byggnadspartiet mot Viktoriagatan föreslagits i 2 vån.

Kv. Rönnen och anslutande kvarter mot Blombackagatan.

Livsmedelbutikerna inom planområdet ligger utmed västliga delen av Stockholmsvägen. De som bor mellan Mariagatan och idrottsplatsen ha att välja på dessa butiker och den som är belägen vid korsningen mellan Muggebovägen och Sandbäcksvägen. Gångavstånden överstiger i båda fallen 500 m. Vid utbyggnad av hyreshusområdet enl förslaget blir behovet av mer centralt belägna livsmedelsbutiker ytterligare skärpt. De affärslägenheter som disponerats utmed Stockholmsvägen äro avsedda för större firmor med en vidare kundkrets och som ha behov av väl exponerade utställningslokaler. Att placera de inom området erforderliga livsmedelsbutiker och detaljaffärerna i detta läge synes högst olämpligt. Dessa bör i stället förläggas i områdets tyngdpunkt vid en lättillgänglig matargata. Ett affärscentrum har i denna mening föreslagits vid Blombackagatan å det område mellan kv Aspen och Mjölaren som enl gällande plan är utlagt till park. Två byggnadslängor i 2 resp 1 vån har här förlagts i vinkel kring en mindre torgplats med sammanlagt c:a 75 m affärsfasad i bottenvåningen. Rest delen av kvarteret har reserverats för allmänt ändamål, förslagsvis för ett daghem. Som kompensation för den parkmark som tagits i anspråk för affärs- och allmänt ändamål har kv, Rönnen, som enl gällande plan är avsett för allmänt ändamål, utlagts till park.

Mariestad som ovan.
Per Lagergren
Stadsarkitekt

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut den 2 april 1954

Stockholm i Kommunikationsdepartementet

Ex officio:

BYGGNADSNÄMNDEN
STADSARKITEKTEN
TELE 1126

Stadsplanebestämmelser

tillhörande förslag till ändring av stadsplan för del av Mariestad kv. Asken Alen m.fl. upprättat den 1 augusti 1952 och reviderat enl. BN:s beslut den 13 jan. 1953, § 10.

§ .1.

Stadsplaneområdets användning.

Mom. 1. Byggnadskvarter.

- a) Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.
- b) Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.
- c) Med BH betecknat område får användas endast för bostads och handelsändamål.
- d) Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål.
- e) Med G betecknat område får användas endast för garageändamål.

Mom. 2. Specialområden.

- a) Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och därmed samhörigt ändamål.
- b) Med Ri betecknat område får användas endast för idrottsändamål och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke eller i endast mindre omfattning får bebyggas.

Mom.1. Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Mom. 2. Med ringprickning betecknad mark får överbyggas och användas endast. på sätt som för varje särskilt fall prövas lämpligt.

§ 3.

Särskilda föreskrifter angående områden för ledningar och för allmän trafik.

Mom.1. Å med u betecknad mark får icke vidtagas anordningar som hindra framdragande eller underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

Mom. 2. Med z betecknad del av järnvägsområde skall hållas tillgängligt för allmän gatutrafik.

§ 4

Byggnadssätt.

Mom. 1. Å med S betecknat område skall byggnad uppföras i gräns mot granntomt där sådan gräns förekommer inom området.

Mom. 2. Med F betecknat område får bebyggas endast med hus som uppföras fristående.

§ 5.

Tomts storlek.

Å med F betecknat område får tomt icke givas mindre areal än 800 m².

§ 6.

Del av tomt som får bebyggas.

Av tomt som omfattar med F betecknat område får högst en femtedel bebyggas.

§ 7.

Våningsantal.

Mom.1. Å med I, II, III eller VI betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en två, tre eller sex våningar.

Mom.2. Å med v betecknat område får utöver angivet våningsantal vind inredas.

§ 8.

Byggnads höjd.

Mom. 1. Å med I, II, III eller VI betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 4,4; 7,6; 8,0; 10,6. och 19,6 m

Mom. 2. Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som

Mom. 3. Gårdsplan eller terrassplan ovan överbyggnad å med ringprickning betecknad mark får icke läggas på större höjd än 4 m.

§ 9.

Å med F betecknat område får huvudbyggnad icke inrymma flera än två bostadslägenheter. I gårdsbyggnad får bostad icke inredas.

§ 10 .

Mom. 1. Å med S betecknat område skola byggnads ytterväggar utföras brandsäkert.

Mom. 2. Å med F betecknat område skola byggnads ytterväggar utvändigt brandhärdigt beklädes därest de icke utföras brandsäkert.

Mariestad som ovan.

Per Lagergren
Stadsarkitekt

Tillhör Kungl.Maj:ts beslut
en 2 april 1954.

Stockholm i kommunikationsdepartementet
Ex officio: